

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/26661,Seminarium-popularno-naukowe.html>
28.02.2026, 21:04

Strona znajduje się w archiwum.

Seminarium popularno-naukowe

25 lat po ogłoszeniu "Apelu do społeczeństwa polskiego", który dał początek Ruchowi Obrony Praw Człowieka i Obywatela, w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło się seminarium zorganizowane przez Instytut Historii Uniwersytetu Wrocławskiego, Oddział Wrocławski Instytutu Pamięci Narodowej oraz Zarząd Główny Ruchu Wolnych Demokratów. W seminarium udział wzięli liczni działacze ROPCiO, w tym sygnatariusze "Apelu...": ks. Bohdan Papiernik, Leszek Moczulski, Andrzej Woźnicki, Adam Wojciechowski i Karol Głogowski.

Obrady rozpoczął prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. Wojciech Wrzesiński referatem zatytuowanym "Polska w epoce Gierka". Prelegent przedstawił szerokie tło polityczne, społeczne i ekonomiczne wydarzeń, które doprowadziły do ukształtowania się w Polsce opozycji demokratycznej. Następnie głos zabrał mgr Grzegorz Waligóra (doktorant IH UW), przedstawiając referat "Dzieje ROPCiO w latach 1977-1981". Autor, przygotowujący aktualnie rozprawę doktorską na ten temat, przedstawił wyniki swoich badań. Trzeci referat, poświęcony "Środowisku wrocławskiej opozycji przedsierniowej", wygłosiła dr Monika Kała (OBEP Wrocław). Autorka, opierając się częściowo na nieznanych do tej pory źródłach, przedstawiła szeroką panoramę wrocławskich ugrupowań opozycyjnych.

Po krótkiej przerwie głos zabrali niektórzy z uczestników omawianych wydarzeń. Jako pierwszy wystąpił Leszek Moczulski. W swojej wypowiedzi zastanawiał się nad trudnościami, jakie napotyka badacz historii najnowszej oraz odniósł się do kwestii rozłamu, jaki dokonał się w ROPCiO w 1978 r., uznając, iż był on w dużej mierze efektem działań operacyjnych SB. Kolejny mówca, Karol Głogowski, wspominał m.in. swój pobyt na przymusowych "ćwiczeniach wojskowych" w 1976 r. oraz inne szykany, jakim poddawani byli działacze opozycyjni. Adam Wojciechowski zaprzeczył stwierdzeniom, że ROPCiO było ugrupowaniem marginalnym. Do jego głównych sukcesów zaliczył m.in. promulgację przez rząd PRL paktów praw człowieka. Andrzej Woźnicki przedstawił udział ROPCiO w tworzeniu Wolnych Związków Zawodowych.

Wielogodzinne obrady podsumowali prof. Włodzimierz Suleja, dyrektor Wrocławskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, oraz Adam Pleśnar, przewodniczący Zarządu Głównego Ruchu Wolnych Demokratów.